MARTA PERLIKIEWICZ

Opis projektu rezydencyjnego

W trakcie rezydencji Archipelagos na przykładzie książek reprezentantek estońskiej literatury feministycznej analizowałam kwestie związane z kulturą śmierci, płodnością kobiety oraz traumatycznymi przeżyciami.

Wybrany utwór

Maarja Kangro, Klaaslaps, Nähtamatu Ahv; 2016; 208 str.
Krótki opis książki znajduje się na s. 2.

Języki przekładu:
Estoński → Polski

Okres pobytu:
5-18 sierpnia

Miejsce rezydencji:
Zamek na Wodzie, Wojnowice

Organizator rezydencji

KEW Kolegium Europy Wschodniej

Marta Perlikiewicz – germanistka, tłumaczka z języka estońskiego. Przełożyła autobiograficzne powieści Leelo Tungal Mała towarzyszka i dorośli, Mała towarzyszka i listy, tomiki opowiadań Kristiiny Ehin Planeta pożeraczy serc i Piret Raud Najprzyjemniejsza chwila dnia oraz książkę dla dzieci Kairi Look Piia Pierniczek się wprowadza. Tłumaczy opowiadania dla portalu kulturalnego Eesti.pl. Mieszka w Tartu.

MARTA PERLIKIEWICZ

W razie zainteresowania notą o książce oraz przekładem fragmentu tekstu prosimy o kontakt z tłumaczem

martaperlikiewicz15@gmail.com

Informacje na temat autora przekładu można znaleźć na stronie:
archipelagos-eu.org

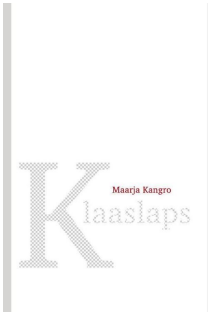

Książka Maarji Kangro pt. Klaaslaps (Szklane dziecko; Nähtamatu Ahv; 2016; 208 str.) ma formę pamiętnika o piekącym bólu po stracie dziecka i mechanizmach radzenia sobie z nią. Zacierają się tu granice między fikcją a autobiografią, bo ich po prostu nie ma. Ta książka jest również pewnego rodzaju esejem lub dyskursem na temat kobiecej płodności.

To dokument przeżyć kobiety, która po nieudanych próbach starania się o dziecko (zarówno naturalnych, jak i metodą in vitro) oraz poronieniach, zachodzi wreszcie w upragnioną, lecz niestety tragicznie zakończoną ciążę. W jej trzecim miesiącu główna bohaterka się dowiaduje, że płód ma wadę letalną, akranię, i jedynym rozsądnym rozwiązaniem jest wykonanie aborcji, bo dziecku brakuje czaszki, a po porodzie jego mózg wypłynie. Spisanie tych trudnych przeżyć to coś więcej niż spowiedź i autoterapia po przeżyciu traumy. Patrząc w głąb siebie, Kangro porusza temat zajścia w ciążę, aborcji, ale również bioetyczne kwestie związane z kulturą śmierci oraz płodnością i bezpłodnością kobiety. Znamienny jest punkt widzenia, jaki zajmuje autorka i narratorka pamiętnika – jej filozoficzność przypomina ducha feminizmu egzystencjalnego i współgra z ideami Simone de Beauvoir. Obie próbują dociec, czym jest życie i w którym momencie się zaczyna. Jako wolny podmiot matka dokonuje wyboru – jak umrze jej dziecko, jako kto, ponieważ szans na przeżycie nie było. Kangro zdaje relację z konkretnych doświadczeń przejścia przez osobiste piekło, posługuje się językiem ostrym jak brzytwa, pisze z sarkazmem, bez skrępowania i upiększania, lękowi i bólowi patrzy prosto w oczy. Oprócz zdarzeń wokół ciąży w książce znajdziemy również dłuższy ekskurs o pobycie autorki wiosną 2014 roku w Ukrainie, dokąd pojechała z wykładem na temat literatury estońskiej. Odwiedza Lwów, a następnie Odessę w trakcie sławetnych zamieszek po rewolucji Euromajdanu. Ten ekskurs w politykę to obiektywna mapa – na niej umieszcza osobiste dramaty, dzięki czemu uwypukla bolesne przeżycia, to, co subiektywne i powstałe w następstwie poczucie winy z powodu niespełnienia się w roli matki.

O sieci Archipelagos

Celem sieci Archipelagos jest odkrywanie różnorodności głosów literackich z całej Europy, przede wszystkim z języków rzadziej używanych w międzynarodowym obiegu. Będziemy wspierać pracowników branży książkowej oraz tłumaczy jako odkrywców literackich perełek.